

Conditor alme siderum

Conditor alme siderum,
aeterna lux credentium,
Christe, redemptor omnium,
exaudi preces supplicum.

Qui condolens interitu
mortis periret saeculum,
salvasti mundum languidum,
donans reis remedium:

Vergente mundi vespere,
uti sponsus de thalamo,
egressus honestissima
Virginis matris clausula:

Cujus forti potentiae
genu curvantur omnia,
caelestia, terrestrial,
mutu fatentur subdita.

Te deprecamur agiae,
venture judex saeculi,
conserva nos in tempore
hostis a telo perfidi.

Laus, honor, virtus, gloria
Deo Patri et Filio,
sancto simul Paraclito,
in saeculorum saecula.

Audivi vocem

Audivi vocem de caelo venientem:
Venite omnes virgines sapientissimae;
Oleum recondite in vasis vestris,
dum sponsus advenerit.
Media nocte clamor factus est.
Ecce sponsus venit.

Verheven schepper van de sterrenhemel,
eeuwig licht van alle gelovigen,
Christus, onze verlosser,
hoor de gebeden van uw smekelingen.

Lijdend met de levenden,
wie de dood nabij was,
redde u de kwijnende wereld, met een
genezende balsem voor de beklaagden.

Toen de duisternis neerdaalde op aarde,
kwam u voort uit de meest eerbiedwaardige
cel van de maagdelijke moeder,
zoals de bruidegom uit zijn bed stapt.

U, voor wiens ontzagwekkende macht
allen op hun knieën vallen,
bij wiens knikken de hemel
en de aarde uw heerschappij erkennen.

U, o heilige ene,
smeken wij bij uw laatste oordeel,
spaar ons op tijd
voor de tanden van de ongelovige vijand.

Lof, eer, macht en luister,
zij God de vader en de zoon,
en de heilige geest,
tot in eeuwen der eeuwen.

Ik hoorde een stem uit de hemel:
komt allen, wijze maagden,
vul jullie lampen met olie
voor wanneer de bruidegom komt.
Midden in de nacht klonk er luid geroep:
aanschouw, daar is de bruidegom.

O lieber Herre Gott

O lieber Herre Gott, wecke uns auf,
daß wir bereit sein, wenn dein Sohn
kömmt, ihn mit Freuden zu empfangen
und dir mit reinem Herzen zu dienen,
durch denselbigen deinen lieben Sohn
Jesum Christum, unsern Herren, Amen.
Laetentur coeli

Laetentur coeli, et exultet terra.
Jubilate montes laudem,
quia Dominus noster veniet,
et pauperum suorum miserebitur.
Orietur in diebus tuis justitia et abundantia
pacis.

Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto. Sicut
erat in principio et nunc et semper, et in
saecula saeculorum, amen.

Ave Maria

Ave Maria, gratia plena,
Dominus tecum;
benedicta tu in mulieribus,
et benedictus fructus ventris tui, Jesus.

Sancta Maria, Regina Caeli,
O Mater Dei, dulcis et pia,
ora pro nobis peccatoribus,
ut cum electis te videamus. Alleluia.

There is no rose of such virtue

There is no rose of such virtue
As is the rose that bare Jesu;
Alleluia.

For in this rose contained was
Heaven and earth in little space;
Res miranda.

By that rose we may well see
That he is God in persons three,
Pares forma.

O lieve Heer God, wek ons,
zodat wij, als uw zoon komt, bereid zijn
om hem met vreugde te ontvangen,
en u met een rein hart te dienen
door hem, uw geliefde zoon Jezus Christus
onze Heer. Amen.

Laat de hemelen zich verheugen,
de aarde juichen. Breek uit in gejuich, gij
bergen, want Jahwe heeft zijn volk
bemoedigd en zich over zijn ongelukkigen
erbarmd. De gerechtigheid breekt door in
zijn dagen, de vrede komt tot vervulling.

Eer aan de Vader en de Zoon en de Heilige
Geest. Zoals het was in het begin,
nu en altijd en tot in eeuwigheid, amen.

Wees gegroet Maria, vol van genade,
de Heer is met u:
gezegend zijt gij onder alle vrouwen,
en gezegend is de vrucht van uw schoot.

Heilige Maria, hemelse koningin,
o Moeder van God, zacht en vol liefde,
bid voor ons zondaars, opdat wij met de
uitverkorenen u mogen aanschouwen.
Halleluja.

Er is geen roos van zulk een deugd,
als de roos die Jezus baarde;
Halleluja.

Want in deze roos ontwaren wij
de pracht van hemel en aarde;
wonderlijk gebeuren.

Door de roos zien wij
dat hij drievoudig God is,
van gelijke vorm.

The angels sungen the shepherds to:
Gloria in excelsis Deo:
Gaudeamus.

Leave we all this worldly mirth,
And follow we this joyful birth;
Transeamus.

De engelen zongen de herders toe:
Eer aan God in de hoogste:
Laten we ons verheugen.

Laat ons al dit werelds genot verlaten,
en deze vreugdevolle geboorte volgen;
Laat ons overgaan.

Übers Gebirg Maria geht

Übers Gebirg Maria geht
zu ihrer Bas Elisabeth.
Sie grüßt die Freundin, die vom Geist
freudig bewegt Maria preist
und sie des Herren Mutter nennt;
Maria ward fröhlich und sang:

Mein Seel den Herrn erhebet,
mein Geist sich Gottes freuet;
Er ist mein Heiland, fürchtet ihn,
Er will allzeit barmherzig sein.

Was bleiben immer wir daheim?
Laßt uns auch aufs Gebirge gehn,
da eins dem andern spreche zu,
des Geistes Gruß das Herz auftu,
davon es freudig werd und spring,
der Mund in wahren Glauben sing.

Over de bergen ging Maria
naar haar nicht Elisabeth.
Ze begroette haar vriendin, die
Maria blij ontroerd prees
en haar de Moeder Gods noemde;
Maria was vol vreugde en zong:

Mijn ziel verheft Gods eer;
mijn geest mag blij de Heer
mijn zaligmaker noemen, vrees hem,
hij zal steeds barmhartig zijn.

Waarom blijven we altijd thuis?
Laten we ook de bergen op gaan,
waar de een tot de ander spreekt,
de groet van de geest het hart opent,
dat verheugd raakt en opspringt,
zodat de mond het ware geloof bezingt.
[KB]

O magnum mysterium

O magnum mysterium et admirabile
sacramentum, ut animalia viderent
Dominum natum jacentem
in praesepio.

O beata Virgo, cujus viscera meruerunt
portare Dominum Jesum Christum.
Alleluia!

O groot geheim en verheven wonder,
de dieren mochten de Heer bij zijn
geboorte aanschouwen, neergelegd in een
kribbe.

O gelukzalige Maagd, wier schoot de Heer
Jezus Christus mocht dragen. Halleluja!

Jubilate Deo

Jubilate Deo omnis terra
Cantate et exultate, et psallite.
Mil plaçeres acá estén, amen.
Y ansí lo digo yo
Por el Niño que nació esta niche en Belén

¡Oh, gran bien, por quien se diría:
Para mí me lo querria, madre mía.
¿Por dó veniste, bien tal?
Por la Virgen preservada,
la qual dijo en su llegada
al peccado original:

‘Poltrón françoy, lasáme andaré
que soy infantina del bel maridare.’

El diablo que lo oyó, se temió
por que no pudo creer
que lo que mujer perdió
lo cobremos por mujer.

(¡Que sí puede ser, señor bachiller!)

¡Oh, qué bonita canción!
‘Mejor le fuera el mal año,
al tacaño, al tacaño,
yaún a quantos con él son
de la ro ro ro rón
que es un bella coladrón
de lu rororón.’

En la ciudad de la Gloria
dó los serafines son
en medio de todos ellos
cayó un pícaro baylón,
de la ro ro ro rón.

El banastón me espanta,
que traga con su garganta
los padres primeros.
¡Oh, grosseros!
¿No veis que la Virgen santa
dixo contra Lucifer:
‘Non fay el cavaller,
non fay tal villanía
que fillola me soy de Dios de Abrán,
señor de la jerarchía.

Heel de aarde, juich voor God, bezing de eer
van zijn naam, breng hem eer en lof.
Een grote vreugde is over ons gekomen.
Amen. Want ik zeg jullie dat vannacht
het Kind in Bethlehem is geboren.

Oh, wat een groot wonder, over wie we
zullen zeggen:
‘Ik zou willen dat het de mijne was.
Waar komt dat grote wonder vandaan?’
Van de Onbevleete Maagd,
die bij haar komst tot de erfzonde zei:

‘Luie fransoos, laat me met rust, want ik
ben een prinses van goede komaf.’

Toen de duivel dat hoorde,
werd hij bang. Want hij kon niet geloven dat
wat een vrouw verloor, wij door een vrouw
weer terug zouden krijgen.

(Maar dat kan wél, meneer wijsneus!)

Wat een mooi lied!
‘Hopelijk wordt het een slecht jaar
voor de vrek
en voor iedereen die hem volgt,
van je tralala,
want hij is een gemene dief,
van je tralala.’

In de stad van de Glorie,
waar de serafijnen wonen,
viel in hun midden
een dansende bedrieger,
van je tralala.

Ik ben bang voor het monster
dat met zijn muil
onze voorvaderen verslindt.
Ach, simpele zielen!
Weten jullie dan niet
wat de Heilige Maagd tegen Lucifer zei?
‘Doe jezelf niet als ridder voor,
bega niet zo’n lage streek,
want ik ben de dochter van de God van
Abraham, Heerser over de heersers.

¡L'anima mía!

El maldito replicó:

‘¡Nunca más paporreó!

Assí, assí, ¡cuerpo de nos!

Aquí veré yo como bailaréis vos a la giringonça’

‘¡Saltar y baylar con voces y grita!’

¡Y vos renegar, ser piente maldita!

La Virgen bendita os hará baylar a la giringonça.

Et ipsa conteret caput tuum, alleluia.

Ein Kind geborn in Bethlehem

Ein Kind geborn in Bethlehem,

des freuet sich Jerusalem.

Alleluia!

Hier liegt es in dem Krippelein,
ohn’ Ende ist der Herrschaft sein.

Alleluia!

Das Öchslein und das Eselein,
erkannten Gott den Herren Sein.

Alleluia!

Die König aus Saba kamen dar,
Gold, Weihrauch, Myrrhen brachten’s dar.

Alleluia!

Sein Mutter ist die reine Magd,
die ohn ein Mann geboren hat.

Alleluia!

Die Schlang ihn nicht vergiften kunnt,
ist worden unser Blut ohn Sünd.

Alleluia!

Er ist uns gar gleich nach dem Fleisch,
der Sünden nach ist’r uns nicht gleich.

Alleluia!

Bij mijn ziel!’

De ellendeling antwoordde:

‘Ik zal nooit meer zulke ijdele nonsens uitkramen, dat zweer ik bij mijn lijf en leden! Ik zal u hier de jerigonza zien dansen.’

‘Spring en dans en roep met luide stem!’

Ik zal je afzweren, jij vervloekt serpent!

De Heilige Maagd zal jou de jerigonza laten dansen.

En zijzelf zal je hoofd verpletteren,
halleluja.

[MW]

Een kind was geboren te Bethlehem,
verheugde Jeruzalem.

Halleluja!

Hier ligt hij in het kribbetje,
zijn heerschappij kent geen einde.

Halleluja!

Het osje en het ezeltje,
herkenden in hem God, de Heer.

Halleluja!

De koningen kwamen uit Scheba aan,
goud, wierook, en mirre brachten zij mee.

Halleluja!

Zijn moeder is de reine maagd,
die Hem ter wereld bracht zonder man.

Halleluja!

De slang kon Hem niet vergiften, Hij is
een van de onzen geworden, zonder zonde.

Halleluja!

In het vlees is hij aan ons gelijk,
maar niet in de zonde.

Halleluja!

Damit er uns ihm machet gleich,
und wiederbrächt in Gottes Reich.
Alleluia!

Für solche gnadenreiche Zeit,
sei Gott gelobt in Ewigkeit.
Alleluia!

Lob sei der heil'g'n Dreifaltigkeit,
von nun an bis in Ewigkeit.
Alleluia!

Opdat hij ons gelijk aan hem moge maken
en wij opnieuw in Gods rijk komen mogen.
Halleluja!

Voor een tijd zo vol van genade,
danken wij God in eeuwigheid.
Halleluja!

Geprezen zij de heilige Drie-eenheid,
vanaf heden tot in de eeuwigheid.
Halleluja!
[KB]

Pastores quidnam vidistis?

Pastores quidnam vidistis?
Annunciate nobis in terris quis apparuit.

Herders, wat hebben jullie gezien?
Verkondig wie op aarde is verschenen.

Natum vidimus, et choros angelorum
collaudantes Dominum et dicentes: 'Gloria
in altissimis Deo, et in terra pax hominibus
bonae voluntatis.'

Wij zagen het Kind, en engelenkoren
die de Heer loven en zeiden:
'Eer aan God in den hoge, en vrede op aarde
aan de mensen die Hij liefheeft.'

Rutilante in nocte

Rutilante in nocte,
exultant laeti angelorum chori
cantantes gloriam Infantis nati.
Ecce Angelorum ad
eum cantum sonorum.
Tremunt pastores et greges errantes
et maturare fugam.
In cava antra parant glaciali,
stupefacti pavore;
sed Angelorum chori
cantant: Pastores, ite ad pupulum,
Dominum vestrum, ite et adorete
Salvatorem qui nunc natus est vobis.

Stralend in de nacht,
juichen de vrolijke engelenkoren,
die de geboorte van het Kind bezingen.
Aanschouw, de engelen
en het lied dat zij zingen.
De herders en hun dwalende kudde beven,
maken zich gereed om te vluchten. In ijzige
holen zoeken zij een schuilplaats,
verbijsterd van angst;
Maar de engelenkoren zingen:
'Herders, ga naar het Kind,
uw Heer, ga en aanbid
de Verlosser die voor u geboren is.'

Quem vidistis, pastores

Quem vidistis, pastores, dicite,
annuntiate nobis, in terris quis apparuit?

Natum vidimus et choros angelorum
collaudantes Dominum, Alleluia.

Wie hebt gij gezien, herders? Zeg het ons:
Verkondig het op aarde, wie is er
verschenen?

Wij hebben een kind gezien, en een koor
van engelen dat de Heer loofde, halleluja.

Tribus miraculis

Tribus miraculis ornatum,
diem sanctum colimus:

Hodie stella Magos duxit ad praeseptum:

Hodie vinum ex aqua factum est ad nuptias:

Hodie in Jordane, a Joanne, Christus
baptizari voluit,
ut salvaret nos, Alleluia.

Wij vieren deze heilige dag,
met drie wonderen versierd:

Vandaag heeft een ster de Wijzen naar de
kribbe gebracht.

Vandaag is water in wijn veranderd bij de
bruiloft.

Vandaag wilde Christus in de Jordaan door
Johannes gedoopt worden,
om ons te redden. Halleluja.

A un niño llorando

A un niño llorando al hiel
van tres Reyes a adorar,
porque el niño puede dar
Reinos, vida, gloria y cielo.

Nace con tanta bajeza
aunque es poderoso Rey,
porque nos da ya por ley
abatimento y pobreza.

Por eo llorando al hiel
van tres Reyes a adorar,
porque el niño puede dar
reinos, vida, gloria y cielo.

Naar een huilend kind in de vrieskou
komen drie Koningen om het te aanbidden.
Want het kind kan koninkrijken,
leven, glorie en hemel geven.

Zo nederig is hij geboren
ook al is hij een machtige Koning,
want hij geeft ons rechtmatig
overgave en armoede.

Daarom gaan drie Koningen hem
huilend in de vrieskou aanbidden.
Want het kind kan koninkrijken,
leven, glorie en hemel geven.

[MW]

Reges Tharsis

Reges Tharsis et insulae munera offerent,
reges Arabum et Saba dona domino Deo
adducent.

Et adorabunt eum omnes reges omnes
gentes servient ei.

Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto.

De koningen van Tharsis en de eilanden
zullen offers brengen, de koningen van
de Arabieren en Saba brengen hun gaven.

En alle koningen zullen hem aanbidden,
alle volkeren zullen hem dienen.

Eer aan de Vader en de Zoon en de Heilige
Geest.

Resonet in laudibus

Resonet in laudibus
cum jucundis plausibus
Sion cum fidelibus:
apparuit quem genuit Maria.
Sunt impleta quae praedixit Gabriel.
Eya, eya, Virgo Deum genuit
quod divina voluit clementia.

Hodie apparuit in Israel:
Ex Maria Virgine est natus Rex.

Magnum nomen Domini Emmanuel
quod annuntiatum est per Gabriel.
Eya, eya, Virgo Deum genuit
quod divina voluit clementia.

Laat in vreugde klinken
Met vrolijk handgeklap
Sion met de gelovigen,
Want verschenen is hij die Maria baarde.
Wat Gabriël voorspelde is vervuld.
Eja, Eja! Een Maagd heeft God gebaard
Zoals de Goddelijke genade het wilde.

Heden is hij verschenen in Israël,
Uit de Maagd Maria Is een Koning geboren.

Groot is de naam van de Heer Emanuël
die door Gabriël Is aangekondigd.
Eja, Eja! Een Maagd heeft God gebaard
Zoals de Goddelijke genade het wilde.

Vertalingen:

Monique Woltring

Koert Braches

Nieuwe Bijbelvertaling (NBV21)